МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Інститут комп'ютерних систем Кафедра інформаційних систем

Лабораторна робота №3

з дисципліни "Операційні системи". Тема: «Обробка текстових даних засобами оболонки UNIX-подібних ОС інтерфейсу командного рядка».

> Виконала: студентка групи AI-204 Томчук Вікторія Борисівна

> > Перевірив: Блажко А.А.

Мета роботи: придбання навичок роботи з оболонкою UNIX-подібних ОС інтерфейсу командного рядка та утилітами обробки текстових даних.

2 Завдання до виконання

2.1 Налаштування оболонки ОС інтерфейсу командного рядку

- 1) Зайдіть через логін свого користувача на віддалений сервер Linux з IP = 91.219.60.189
- 2) Отримайте перелік файлів поточного каталогу з урахуванням прихованих файлів.
- 3) Перегляньте вміст прихованого файлу конфігурації .bashrc
- 4) Запустіть консольний файловий менеджер тс
- 5) Знайдіть файл .bashrc та почніть його редагування
- 6) Додайте в кінець файлу виклик команд створення наступних нових команд для існуючих команд, використовуючи alias. Назви Unix-команд та їх нові назви можна отримати із таблиці 2 з урахуванням варіанту для різних напрямів народного господарства, враховуюче те, що ними будуть користуватися спеціалісти цих напрямів, знайомих зі своїми процесами.

Лісове господарство	9	1	створити каталог	посадити
		1	створити файл	обрізати
		2	видалити файл	зрубити
		2	переглянути файл	простукати

- 7) Завершіть редагування файлу, завершіть роботу файлового менеджера тс та завершіть роботу з оболонкою ОС;
- 8) Після повторного входу до оболонки ОС перевірте роботу нових команд

2.2 Робота з файлами та перенаправлення потоків даних

- 1. Зайдіть у свій домашній каталог та створіть новий каталог з назвою, яка співпадає з вашим прізвищем у транслітерації + слово «lab 3», наприклад, invanov lab 3.
- 2. Перейдіть у новий каталог та створіть файл, використовуючи команду сат та перенаправлення виводу. Назва файлу транслітерація вашого імені з прикінцевою цифрою 1, наприклад oleksandr 1. Зміст файлу: назва вашої групи та поточна дата
- 3. перегляньте зміст створеного файлу
- 4. створіть ще один файл з перенаправленням виводу. Зміст файлу: ваше прізвище та ім'я. Назва файлу транслітерація вашого імені з прикінцевою цифрою 2
- 5. об'єднайте два файли в один, назва файлу транслітерація вашого прізвища та імені
- перегляньте зміст файлу
- 7. видаліть створений файл
- 8. повторіть завдання 5 та 7 з використанням конвеєру команд.

2.3 Обробка текстових даних

- **2.3.1 Створення PDF-файлу.** Нехай в попередній лабораторній роботі ви створили електронний протокол рішень, використовуючи офісні системи LibreOffice, MSOffice. Створіть PDF-формат свого рішення:
- 1. підготуйте ваш файл у форматі, який сприймається програмою LibreOffice у командному рядку, наприклад, DOC;
- 2. скопіюйте файл на сервер за адресою з ІР = 91.219.60.189 у ваш домашній каталог
- 3. виконайте виклик програми LibreOffice для створення файлу PDF-формату
- 4. скопіюйте створений файл у файлову систему вашого локального комп'ютера та перегляньте файл будь-яким переглядачем PDF-файлів.

2.3.2 Робота з текстовими файлами в різних кодуваннях символів

- 1. у вашому домашньому каталозі на сервері виконайте виклик програми LibreOffice для створення файлу HTML-формату;
- 2. перегляньте фрагмент вмісту створеного файлу HTML-формату, отримавши на екран перші 20 рядків;
- 3. змініть назву створеного файлу на нову назву os.lab1.utf.html, використовуючи команду ср (приклади наведено в лабораторній роботі 2).
- 4. змініть кодування символів файлу os.lab1.utf.html на WINDOWS-1251, створивши новий файл з назвою os.lab1.cp1251.html
- 5. перегляньте фрагмент вмісту створеного файлу HTML-формату, отримавши на екран останні 20 рядків;
- 6. скопіюйте файл os.lab1.cp1251.html у файлову систему вашого локального комп'ютера та перегляньте файл будь-яким переглядачем HTML-файлів;

2.3.3

- 7. у вашому домашньому каталозі на сервері проведіть статистичну обробку файлу os.lab1.utf.html, визначивши кількість байтів, кількість рядків, довжину найбільшого рядку, кількість символів та кількість слів у файлі.
- 8. трансформуйте вміст файлу os.lab1.utf.html, отримавши на екран слова з файлу, які будуть розміщено в нових рядках (використайте команди cat, tr та конвеєр команд);
- 9. змініть ланцюжок конвеєру команд з попереднього рішення, провівши сортування слів
- 10. змініть ланцюжок конвеєру команд з попереднього рішення, виключивши дублікати слів.

Хід роботи

Завдання 2.1.1. Зайдіть через логін свого користувача на віддалений сервер Linux з IP = 91.219.60.189.

```
tomchuk_viktoriya@vpsj3leQ:~

login as: tomchuk_viktoriya
tomchuk_viktoriya@91.219.60.189's password:

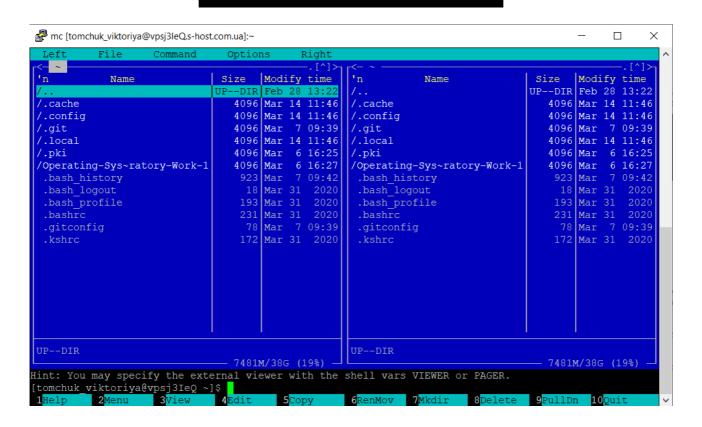
Last login: Sun Mar 7 09:38:48 2021 from 78.26.152.197

[tomchuk_viktoriya@vpsj3IeQ ~]$
```

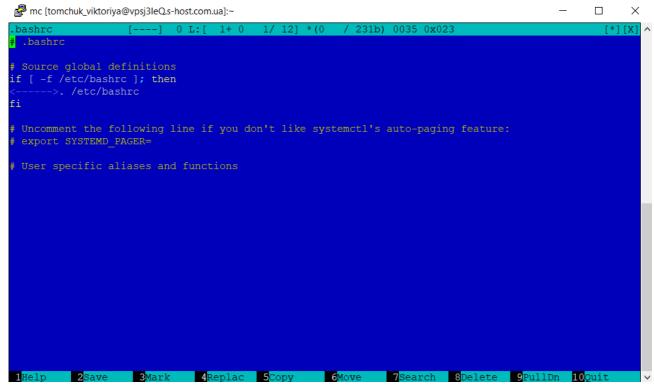
Завдання 2.1.2. Отримайте перелік файлів поточного каталогу з урахуванням прихованих файлів.

Завдання 2.1.3. Перегляньте вміст прихованого файлу конфігурації .bashrc

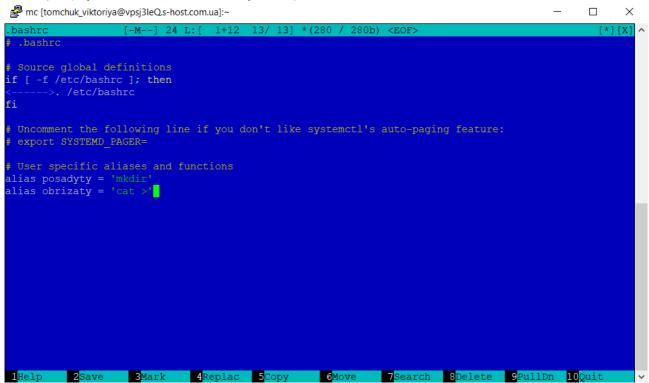
Завдання 2.1.4. Запустіть консольний файловий менеджер тс [tomchuk viktoriya@vpsj3IeQ ~]\$ тс

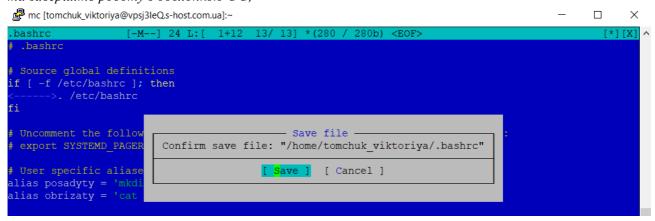
Завдання 2.1.5. Знайдіть файл .bashrc та почніть його редагування.

Завдання 2.1.6. Додайте в кінець файлу виклик команд створення наступних нових команд для існуючих команд, використовуючи alias. Назви Unix-команд та їх нові назви можна отримати із таблиці 2 (варіант 9 с лісовим господарством).

Завдання 2.1.7. Завершіть редагування файлу, завершіть роботу файлового менеджера тс та завершіть роботу з оболонкою *OC*;

Завдання 2.1.8. Після повторного входу до оболонки ОС перевірте роботу нових команд.

```
[tomchuk_viktoriya@vpsj3IeQ ~]$ cat > test.txt
Welcome
^C
[tomchuk_viktoriya@vpsj3IeQ ~]$
```

```
tomchuk_viktoriya@vpsj3leQ:~
                                                                        Х
💤 login as: tomchuk viktoriya
tomchuk viktoriya@91.219.60.189's password:
Last login: Sun Mar 14 12:14:57 2021 from 78.26.152.197
[tomchuk viktoriya@vpsj3IeQ ~]$ mkdir test1
[tomchuk viktoriya@vpsj3IeQ ~]$ ls
Operating-System.-Laboratory-Work-1 test1 test.txt
[tomchuk viktoriya@vpsj3IeQ ~]$ posadyty test2
[tomchuk viktoriya@vpsj3IeQ ~]$ obrizaty test2
-bash: test2: Is a directory
[tomchuk viktoriya@vpsj3IeQ ~]$ obrizaty test2.txt
Welcome2
^C
[tomchuk viktoriya@vpsj3IeQ ~]$ ls
Operating-System.-Laboratory-Work-1 test1 test2 test2.txt test.txt
[tomchuk viktoriya@vpsj3IeQ ~]$
```

```
[tomchuk_viktoriya@vpsj3IeQ ~]$ rm test2.txt
[tomchuk_viktoriya@vpsj3IeQ ~]$ rm test.txt
[tomchuk_viktoriya@vpsj3IeQ ~]$ ls
Operating-System.-Laboratory-Work-1 test1 test2 tomchuk_lab_3
[tomchuk_viktoriya@vpsj3IeQ ~]$ rmdir test1
[tomchuk_viktoriya@vpsj3IeQ ~]$ rmdir test2
[tomchuk_viktoriya@vpsj3IeQ ~]$ ls
Operating-System.-Laboratory-Work-1 tomchuk_lab_3
[tomchuk_viktoriya@vpsj3IeQ ~]$
```

Завдання 2.2.1. Зайдіть у свій домашній каталог та створіть новий каталог з назвою, яка співпадає з вашим прізвищем у транслітерації + слово «lab 3», наприклад, invanov lab 3.

```
[tomchuk_viktoriya@vpsj3IeQ ~]$ mkdir tomchuk_lab_3
[tomchuk_viktoriya@vpsj3IeQ ~]$ ls
Operating-System.-Laboratory-Work-1 test2 test.txt
test1 test2.txt tomchuk lab 3
```

Завдання 2.2.2. Перейдіть у новий каталог та створіть файл, використовуючи команду сат та перенаправлення виводу. Назва файлу - транслітерація вашого імені з прикінцевою цифрою 1, наприклад oleksandr_1. Зміст файлу: назва вашої групи та поточна дата

Завдання 2.2.3. перегляньте зміст створеного файлу

```
[tomchuk_viktoriya@vpsj3IeQ tomchuk_lab_3]$ ls
tomchuk_1
[tomchuk_viktoriya@vpsj3IeQ tomchuk_lab_3]$ cat tomchuk_1
AI204 14/03/2021
[tomchuk_viktoriya@vpsj3IeQ tomchuk_lab_3]$
```

Завдання 2.2.4. створіть ще один файл з перенаправленням виводу. Зміст файлу: ваше прізвище та ім'я. Назва файлу — транслітерація вашого імені з прикінцевою цифрою 2

```
[tomchuk_viktoriya@vpsj3IeQ tomchuk_lab_3]$ cat > tomchuk_2
Tomchuk Viktoriya
^C
[tomchuk_viktoriya@vpsj3IeQ tomchuk_lab_3]$ ls
tomchuk_1 tomchuk_2
[tomchuk_viktoriya@vpsj3IeQ tomchuk_lab_3]$ cat tomchuk_2
Tomchuk Viktoriya
[tomchuk_viktoriya@vpsj3IeQ tomchuk_lab_3]$
```

Завдання 2.2.5. об 'єднайте два файли в один, назва файлу — транслітерація вашого прізвища

```
[tomchuk_viktoriya@vpsj3IeQ tomchuk_lab_3]$ cat tomchuk_1 tomchuk_2 > Tomchuk_Viktoriya
[tomchuk_viktoriya@vpsj3IeQ tomchuk_lab_3]$ ls
tomchuk_1 tomchuk_2 Tomchuk_Viktoriya
[tomchuk_viktoriya@vpsj3IeQ tomchuk_lab_3]$
```

Завдання 2.2.6. перегляньте зміст файлу

```
[tomchuk_viktoriya@vpsj3IeQ tomchuk_lab_3]$ cat Tomchuk_Viktoriya
AI204 14/03/2021
Tomchuk Viktoriya
[tomchuk_viktoriya@vpsj3IeQ tomchuk_lab_3]$
```

Завдання 2.2.7. видаліть створений файл

```
[tomchuk_viktoriya@vpsj3IeQ tomchuk_lab_3]$ rm Tomchuk_Viktoriya
[tomchuk_viktoriya@vpsj3IeQ tomchuk_lab_3]$ ls
tomchuk_1 tomchuk_2
[tomchuk viktoriya@vpsj3IeQ tomchuk lab 3]$
```

Завдання 2.2.8. повторіть завдання 5 та 7 з використанням конвеєру команд.

```
# tomchuk_viktoriya@vpsj3leQ:~/tomchuk_lab_3

[tomchuk_viktoriya@vpsj3leQ tomchuk_lab_3]$ cat tomchuk_1 tomchuk_2 > Tomchuk_Viktoriya; cat Tomchuk_Viktoriya; rm Tomchuk_Viktoriya

AI204 14/03/2021

Tomchuk Viktoriya

[tomchuk_viktoriya@vpsj3leQ tomchuk_lab_3]$ ls

tomchuk_1 tomchuk_2

[tomchuk_viktoriya@vpsj3leQ tomchuk_lab_3]$ |
```

Завдання 2.3.1.2. скопіюйте файл на сервер за адресою з IP = 91.219.60.189 у ваш домашній каталог.

```
Администратор: Командная строка

— □ X

C:\WINDOWS\system32>g:\installers\pscp.exe -P 22 g:\installers\labtest_2.odt tomchuk_viktoriya@91.219.60.189:/home/tomchuk_viktoriya/
tomchuk_viktoriya@91.219.60.189's password:
labtest_2.odt | 7 kB | 7.2 kB/s | ETA: 00:00:00 | 100%

C:\WINDOWS\system32>
```

Завдання 2.3.1.3. виконайте виклик програми LibreOffice для створення файлу PDF-формату

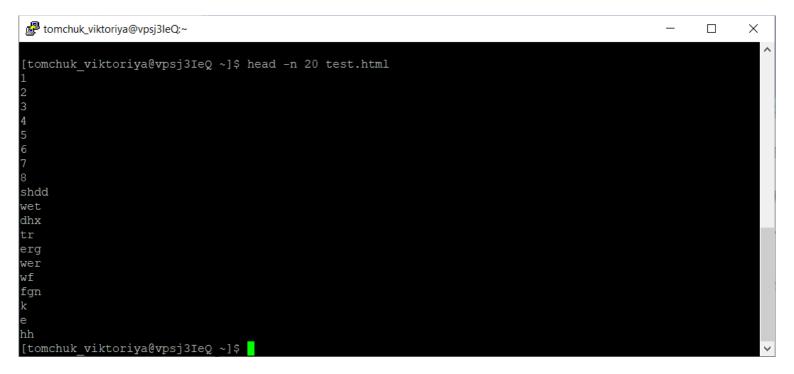
```
tomchuk_viktoriya@vpsj3leQ:~

login as: tomchuk_viktoriya
tomchuk_viktoriya@91.219.60.189's password:
Last login: Sun Mar 14 13:12:40 2021 from 78.26.152.197
[tomchuk_viktoriya@vpsj3leQ ~]$ ls
labtest_Z.odt Operating-System.-Laboratory-Work-1 tomchuk_lab_3
[tomchuk_viktoriya@vpsj3leQ ~]$ libreoffice --headless --convert-to pdf labtest_Z.odt
convert /home/tomchuk_viktoriya/labtest_Z.odt -> /home/tomchuk_viktoriya/labtest_Z.pdf using filter: writer_pdf_Export
[tomchuk_viktoriya@vpsj3leQ ~]$ ls
labtest_Z.odt labtest_Z.pdf Operating-System.-Laboratory-Work-1 tomchuk_lab_3
[tomchuk_viktoriya@vpsj3leQ ~]$
```

Завдання 2.3.1.4. скопіюйте створений файл у файлову систему вашого локального комп'ютера та перегляньте файл будь-яким переглядачем PDF-файлів.

Завдання 2.3.2.1. у вашому домашньому каталозі на сервері виконайте виклик програми LibreOffice для створення файлу HTML-формату;

Завдання 2.3.2.2. перегляньте фрагмент вмісту створеного файлу HTML-формату, отримавши на екран перші 20 рядків;

Завдання 2.3.2.3. змініть назву створеного файлу на нову назву os.lab1.utf.html, використовуючи команду ср (приклади наведено в лабораторній роботі 2).

```
tomchuk_viktoriya@vpsj3leQ:~

[tomchuk_viktoriya@vpsj3leQ ~]$ cp test.html os.lab1.utf.html
[tomchuk_viktoriya@vpsj3leQ ~]$ ls
labtest 2.odt Operating-System.-Laboratory-Work-1 test.html
labtest 2.pdf os.lab1.utf.html
[tomchuk_viktoriya@vpsj3leQ ~]$
```

Завдання 2.3.2.4. змініть кодування символів файлу os.lab1.utf.html на WINDOWS-1251, створивши новий файл з назвою os.lab1.cp1251.html

Завдання 2.3.2.5. перегляньте фрагмент вмісту створеного файлу HTML-формату, отримавши на екран останні 20 рядків;

Завдання 2.3.2.6. скопіюйте файл os.lab1.cp1251.html у файлову систему вашого локального комп'ютера та перегляньте файл будь-яким переглядачем HTML-файлів;

Завдання 2.3.3.1. у вашому домашньому каталозі на сервері проведіть статистичну обробку файлу os.lab1.utf.html, визначивши кількість байтів, кількість рядків, довжину найбільшого рядку, кількість символів та кількість слів у файлі.

```
tomchuk_viktoriya@vpsj3leQ:~

login as: tomchuk_viktoriya
tomchuk_viktoriya@91.219.60.189's password:

Last login: Sun Mar 14 13:25:16 2021 from 78.26.152.197
[tomchuk_viktoriya@vpsj3IeQ ~]$ wc -c -l -L -m -w os.lab1.cp1251.html
19 20 55 55 4 os.lab1.cp1251.html
[tomchuk_viktoriya@vpsj3IeQ ~]$

v
```

Завдання 2.3.3.2. трансформуйте вміст файлу os.lab1.utf.html, отримавши на екран слова з файлу, які будуть розміщено в нових рядках (використайте команди саt, tr та конвеєр команд);

Завдання 2.3.3.3. змініть ланцюжок конвеєру команд з попереднього рішення, провівши сортування слів

Завдання 2.3.3.4. змініть ланцюжок конвеєру команд з попереднього рішення, виключивши дублікати слів.

ВИСНОВОК: під час роботи над придбанням навичок роботи з оболонкою UNIXподібних ОС інтерфейсу командного рядка та утилітами обробки текстових даних, найбільш складним серед роботи було створення та робота з html-файлами, а також з тс.